

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 52

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 12 de Janer 1924

Redacció i Administració
Murta, 5. - Inca.

LA CONFERENCIA DE SAN VICENS DE PAUL

Seria per aquest temps quand en la primera tongada de *Ca Nostra* publicàvem el moviment de la Conferència de Senyores, elogiant en lo que valia aquella obra de caritat. Estrenyada la Presidenta de aleshores d'aquella publicitat, donà a l'amable Secretaria una amorosa reprensió per haver nos facilitat aquelles notes, per entendre que la caritat ben entesa és callada i que la Conferència no devia publicar les almoines que feia.

Desde aquella fetxa no hem tornat a demanar dates. Avui per propi impuls, volem cridar la atenció de la gent caritativa sobre aquesta Institució benèfica, que sense fer renou i calladament, un dia i un altre dia, un any i un altre any, segueix el seu camí de consol per entre la classe necessitada.

No fa gaire que saberem, per un medi ben indirecte, que la bossa de la caritat estava baixa de cabals, cosa que no ens estrenyà gens per sabre d'estona que així com les Conferències van recaudant fondos els posen en depòsit a un alt interès an el Banc del cel, per medi de sos representants, els pobres, nombrats per Jesucrist en son Evangeli al declarar solemnement que el qui daria de menjar i beure o vestiria els pobres, Ell e-hu pendria com a fet a sa divinal Persona.

¿La modèstia de la Conferència serà convenient o perjudicial a sa propia missió? Certament que el camí més segú per la virtut cristiana és el silenci, és allò que lo que dóna la mà dreta l'esquerra no s'en temí; però, de taulades avall, sembla que la publicitat i el reclam és un gran factor per l'ingrés de almoines i donatius.

Així vèiem que e-hu fan altres intitucions, també de caràcter benèfic, amb les seues festes de caritat (o filantròpiques), amb les seues postulacions, que logren recaudar a mils de pessetes en un sol festival, perque, molts que no donarien per un sentiment espontani de caritat, donen per la simpatia i la amabilitat de les formoses postulants, o per fer ostentació de portar moltes flors o insignies espanyolistes.

No cal duptar que si la Conferència se valia d'aquests medis moderníssims tendria més ingressos pels seus pobres, però deuen tèmer an els gastos que porta l'organissació de festes i espectacles de tal naturalesa que, a voltes, apenes deixen marge per l'indigència, i deuen preferir més seguir els camins humils trassats per Sant Vicens de Paul.

Mes les ànimes bones, que estimen els pobres pels pobres, més ben dit, per Deu, se haurien de recordar sovint que a Inca existeix la Conferència de Senyores i que té moltes famílies a socórrer i necessita moltes almoines.

L'altre dia una família tengué una alegria i

envià a la Conferència un donatiu. Vet-aquí una costum que s'hauria d'establir. Fer participants als pobres de les nostres alegries: per la celebració d'unes noces, per la naixença d'un infant, per la terminació d'una carrera, i, fins i tot, per la defunció d'un allegat en mires al rescament del seu esperit. I cap conducte millor per enviar les nostres almoines al Banc dels pobres que la Conferència, que sab tots els recones de les famílies vergonyants, que són les més dignes de plànyer.

MIQUEL DURÁN

Inca, 10--1--24

Don Tomàs Forteza

Seguint, l'Ajuntament de Palma, la laudable costum de declarar Fill il·lustre de la Ciutat, en la festa de la Conquesta, al qui mereixador ne sia, enguany ha tocat al torn, encar que tardanament, al lloretjat poeta i filòleg, Don Tomàs Forteza, en Glòria sia.

En senyal que nos adherim a la seua glorificació, avui CA-NOSTRA honra ses columnes amb una poesia patriòtica de sa dolça mussa.

MALLORCA

Quan de les altes montanyes
los cims blanquetgen de neu,
també les planes blanquetgen
ab la flor dels ametllers:
cau la flor demunt la bruia
que abaix de los arbres creix:
pintada de vert la terra,
buada de grans d'argent,
d'esperança i de puresa
ne rumbeja hermós mantell.

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

Ve lo maig, ab les espigues
tornen d'or los sementers,
grat remor fan ses onades
quan se besen ab lo vent;

llu la falç, entorn de l'era
al cel pugen los garbers,
trotta l'euga, cruix la palla,
gloses canta'l pareller;
l'aire s'ompl de polsaguera,
de blat s'omplen los graners.

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

Si l'estiu roba a la rota
sa verdor i sos joyells,
negretjant de reims la vinya
tè ajagudes les sarments:
los fradins a les al·lotes
los baraten los cistells;
mentres duen portadores,
riu, ballen joganers;
dins lo cup lo most regala,
lo vi bull dins lo celler.

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

A dol toquen les campanes,
lo camp de dol se revest;
a solades cau la oliva
endolant tots los reguers:
afanyades cullidores
la palluquen tot rabent:
l'aigua bull dins la caldera,
lo front'xuga'l tafoner,
roda'l trui, la prempsa gisca,
raja l'oli en los cubells.

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

L'auga riu; ses fulles baden
lliris, roses i clavells;
remoretgen les abelles
en llur calze mel bevent,
lo goret la reia solca,
trenca'l càvec los ferrers.
Naix la lluna; lluny ressona
la esquelleta dels anyells,
del pastor la dolça gaita,
la bandola del jovent.

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

Dalt del cim lo pi s'oreja,
baix del cim los olivers;
de la penya brolla l'aigua
omplint l'horta de fruits bells;

en los boscs naixen alzines,
en los plans arbes fruiters,
en la vall llargues rengleres
d'olorosos farongers,
i en los horts palmera airosa
sos ventalls vinclant al vent.

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

Ai Mallorca! l'cor m'encises:
ab ton blau del cel tan bell,
ab tes platges remoroses
qu'escom:ou l'embar lleuger,
ab les flors de tes praderes,
ab lo cant de tots aucells;
de lo cel e el paradís
per a mi semblança n'ets:
si te deix Mallorca amada,
d'anyorança moriré!

Bella terra n'es Mallorca,
qu'es Mallorca ric verger!

† TOMÁS FORTEZA.

Cronica d'Inca

En nom de la Santíssima Trinitat comensam la crònica d'Inca de 1924.

Dia 1.—A la Parròquia hi ha solemnitat de coranthes fundades per donya Maria Bennassar de Son Frare. En glòria sia.

A l'ofici major hi assisteix l'Ajuntament presidit pel Delegat Governatiu, senyor Gonzalez-Moro i el Batle don Juan Llompert.

El Rector, Mossen Francesc Rayó, donà compte del moviment de població segons les dates parroquials, essent les següents:

Naixaments: nins, 114; nines 106; total 220.

Defuncions: nins, 23; nines, 13; total 36. Homes, 61; dònnes, 54; total 115. Morts entre grans i petits 151: augment de població 69.

Matrimonis celebrats, 65.

També donà compte, el senyor Rector, de les obres que s'han realitzades a les taulades de la Parròquia i dels donatius recollits en la següent forma:

Donatius de particulars—pessetes, 4.581'00
Captes en les misses dels dies festius desde el primer d'abril al dos de

desembre	3.878'07
De llenyams vells venuts	713'80
Promesa de una devota persona	500'00
Suma total	9.272'87
Cost total de les obres	9.305'86
Donatius	9.272'87
Dèficit que ha pagat una devota persona	32'99

Tot el transport de materials se va fer gratis per persones que hi posaren el seu treball i els seus carros. Una, ha donat tota la grava emprada i un'altra la corda del ternal major.

El Cura Pàrroco, donà les gràcies a sos fillogresos per la generositat que havien tengut en sa Parròquia, que ve esser una demostració de fè i pietat cristiana.

= Hem vist un projecte de ventanals en vidres de color i dibuixos molt artístics per fer demunt les capelles, que nos han agradat molt en lo que noltros e-hi entenem. Serà una obra de molt de cost, però el Rector ja conta en sis persones que volen pagar el cost d'un ventanal cada una, promesa que sense dubte animarà el Rector a emprendre les obres dins un temps no molt llunyà.

Dia 6.—A la funció de cine del teatre principal se rifen, gratuïtament, pels infants que heu assisteixen, moltitud de juguetes en obsequi als Sants Reis.

= An el teatre de la Congregació Mariana se fa per tercera vegada enguany la Adoració del Pastors, sempre amb el meteix èxit extraordinari.

Dia 10.—Nostre mercat és ben concorregut. El bessó ha pujat, se pagava a 120'50 pessetes. Dèia un comerciant que mai havia vist que en aquest temps pujàs el bessó.

= Es estat elegit, presi lent del «Club Central» el Notari D. Manuel Cerdó; i del «Centro Instructivo», D. Antoni Prat, que va esser reelegit. Los felicitem.

= Els simpàtics nets de l'amic don Bartomeu Fiol, han partit al Perú per reunir-se en sos Pares. Deu los guardi de perill i los dò molta fortuna en l'important negoci que porta son pare.

= En el «Centro Instructivo» continuen fent conferències. N'han donades don Manuel Cavaller, Mestre de Mancor, i don Bartomeu Oliver, Llicenciat en Filosofia i Lletres i Catredàtic de

la Universitat Industrial de Barcelona, que sosté la Mancomunitat.

=A la plassa del mercat han arrencat tots els arbres que no eren pins, els que anaven bons i els que anaven xerecs.

Ja hu val, ja hu val! I això heu dèim capetjant.

EL CRONISTA.

Varies

ENVERS LA FE

Els estrangers que han visitat París, amb motiu del rescent Congrés Eucarístic Nacional, no han pogut menys d'apreciar el canvi favorable al catolicisme que s'ha realitzat a França en els últims anys. En l'organització catòlico-social, diu un d'ells, els catòlics francesos han conseguit fer-se a tot el món treballador. Entre els joves, especialment entre els estudiants, es formen nuclis catòlics decidits i dominats, fins allà mateix on abans dominava per complet el sectarisme. La literatura abans quasi del tot en mans d'impis i libertins, es troba avui en bona part, influïda per escriptors profundament catòlics. La vida religiosa del poble francès va guanyant visiblement en extensió i en intensitat. Aquesta vida religiosa és la que ha rebut un poderós impuls amb els Congrés Eucarístic Nacional que s'acaba de celebrar.

EL PAPA I GRECIA

El Papa Pius XI ha autoritzat el gasto de la quantitat que sia necessària per a que se'ls serveixi diàriament dinar a vuit mil nins grecs ortodoxes que es troven refugiats a Constantinopla. Aquets nins són remanents de la evacuació del Asia Menor i es troven refugiats en lo llrg del Bòsfor i en condicions verdarerament angunioses: puis además de la fam, tenen de lluitar amb les epidèmies del còlera i del tifus.

DE COM EL SANT PARE ES COMPLAU EN LA PROSPERITAT DELS POBLES

Dies enrera, en la solemne audiència que donà a una nombrosa peregrinació suïssa, Pius XI respongé al parlament del Bisbe de

Ginebre amb un important discurs, del qual traduïm les següents frases:

«Amb gust hem oït vostra endreça, dita en aquestes belles llengües que formen un tan agradable mosaic en vostre privilegiat país, i que ens han donat com en eco de Pentecostés; llavors foren els apòstols que es feren entendre del poble; aquí es el Pare que entèn els fills parlant ells diverses llengües. Encara hem trobat altres coses en aquesta bella salutació en quatre llengües. Abans que tot, una constatació, tan formosa com feliçment veritable, d'aquesta unió, d'aquesta concòrdia i d'aquesta, si més no, relativa prosperitat que són la conseqüència natural de la pau.

Constatació d'aquesta pau i prosperitat cívica política, flòrida entre nosaltres, mercès a la saviesa dels nostres governants i a la saviesa dels vostres governats i a la saviesa dels governats, puix que és per aquestes dues savieses reunides que es formen la prosperitat i la pau. Us agraim les vostres precioses promeses de fidelitat inalterable a la Constitució, al regne del bon Deu, a la institució de la pau de Crist en el regne de Crist, aquesta pau que és la gran necessitat del món»

UN SOFISME OPORTUNISSIM

Fins per esser pastisser s'ha de sebre lo que és un sofisma.

Un dia va entrà un tranquil a una pastisseria i va demanar un parei de rollets i els hi serviren al acte.

L'homo no les se va menjar, sino que els se va mirà una estona i les ensumà. Llavò va cridà l'amo i li digé:

—Voldria fer al favor de canviar-me aquests rollets amb una copa de vinblanc?

—No hi tenc cap inconvenient.

Li va servir i d'un glop la se va beure.

S'aixecà, feu un salut i partí.

El pasticer vegent que s'en anava sense pagar, el cridà i agafant-lo per s'americana, li va dir:

—Mestre, vos n'anau sense pagar.

—I qu'he de pagar? —respongé.

—Es bona! Sa copa de vinblanc!

Homo, no la m'heu canviada amb so rollet?

—Be, idò pagau-me el rollet!

Molt senyor meu, només se paga lo que se menja, i jo el rollet no el m'he menjat.

El pastisser, bocabadat, se posà a rumià, i... quant hagué desenredat el sofisma, el parroquia ja havia tombat la cantonada.

Tip. Durán.—Inca.